

Discussiebijdrage

Het recroduct over de Zandvoortselaan en het daaraan gekoppelde recreatiefietspad houden de gemoederen nog steeds bezig. Door deel uit te maken van een Klankbordgroep heeft de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland nadrukkelijk een eigen inbreng geleverd in de discussie over wel of geen fietspad. Voorzitter Peter van Holland heeft in de vorige Fitis uitvoerig verslag gedaan van de gang van zaken in de Klankbordgroep. Tevens maakte hij duidelijk dat het bestuur van de VWGZK zich kan vinden in het bereikte resultaat: een fietspad dat goeddeels langs het gebied van de Amsterdamse Waterleidingduinen loopt.

Hans Vader, prominent lid van de VWGZK, heeft zich vanaf het begin met hand en tand verzet tegen het recroduct en het fietspad. Hij heeft zijn opvatting nog eens op papier gezet. Teneinde het onderwerp van zoveel mogelijk kanten te belichten heeft de redactie besloten deze bijdrage, waarvan de inhoud geheel voor verantwoordelijkheid van de schrijver is, op te nemen.

Euforie over recroduct gebaseerd op valse gegevens

Inleiding

Laat ik eerst even melden dat ik in principe niet tegen ecoducten ben. Zeker als ze een faunaverbinding gaan vormen tussen gebieden met een gelijksoortig beheer. Eco/recroducten zijn echter niet altijd en overal gunstig voor de natuur.

In grote gebieden, zoals de Veluwe, wordt door de beheerders gekeken waar wissels zijn van grotere hoefdieren. En als deze wissels doorkruist worden door brede wegen, vaak met 4-6 banen, dan is een faunaverbinding op die plaats een goede maatregel.

Grote grazers, zoals Edelherten moeten verschillende gebieden kunnen begrazen en de mogelijkheid hebben om van de voedselarme dennenbossen naar de voedselrijke uiterwaarden te trekken. Als er ook andere diersoorten van deze ecoducten gebruik maken, dan is dat mooi meegenomen.

Er zijn maar weinig dieren die een ecoduct echt nodig hebben, dat zijn vooral herten en wilde zwijnen en in mindere mate reeën, maar ook dassen en vossen die van ecoducten echt profijt hebben. Dat zijn vooral dieren die over grotere afstanden trekken of voedsel zoeken.

Hoog tijd dus om een aantal zaken op een rij te zetten.

De situatie in de duinen

De duingebieden in Zuid Kennemerland zijn in beheer bij een zeer divers aantal instanties. Bovendien hebben de gebieden vele functies die variëren van autoracebaan tot strikte natuurreservaten. In het ene gebied mag je bijna alles, zoals fietsen, wandelen, honden uitlaten, zwemmen, kamperen enz. In het andere mag je uitsluitend wandelen en verder niets.

Dat maakt het al moeilijk als er een recroduct tussen deze gebieden gepland wordt. Als er dan ook nog in het ene gebied gejaagd wordt en in het andere niet, dan wordt het nog problematischer.

Onzinverhalen

Ik ben allergisch voor leugens, manipuleren en onzinverhalen. Zeker als zogenaamde deskundigen deze gebruiken om de bevolking om de tuin te leiden en daardoor hun zin te krijgen.

Vanaf het begin ging het al fout. Er werd door Alterra een rapport gemaakt over het nut en noodzaak van een recroduct over de Zandvoortseleaan. De samenstellers baseerden hun gegevens op de soortenlijstjes die de beheerders van NPZK en Waternet aanleverden. Er werd door hen geen enkel onderzoek gedaan en hun aandacht ging vooral uit naar zeldzame-, Rodelijst- en doelsoorten. Wat onder meer niet werd bekeken was, waar bepaalde kleinere diersoorten in die terreinen voorkomen. De beide met elkaar te verbinden gebieden zijn ieder ca. 9 km lang en zijn beide ca. 3500 ha groot. Dat betekent dat als er in het noordelijke gebied een diersoort, bijvoorbeeld de hazelworm voorkomt, deze bijna 8 km naar het zuiden moet kruipen wil hij in de AWD komen. Dan moet hij ook nog vele hindernissen nemen en zo slim zijn om het paadje, wat recroduct genoemd, wordt te vinden.

Nog erger is het feit dat diersoorten opgevoerd worden die in beide gebieden niet voorkomen, zoals visotter en edelhart. Volgens het rapport zouden beide diersoorten veel baat hebben bij de aanleg van het recroduct. En volgens NPZK zou de ringslang ook deze brug gebruiken (als hij er voor zou komen). Terreinkennis ontbreekt ook bij deze bureaubiologen. De AWD zijn vooral in het noordelijk deel zeer waterrijk, met veel dieren van open water en moeras. Het NPZK is vooral in het zuidelijk deel gort droog zonder open water. Het is dan ook ronduit misleidend als men beweert dat aan water gebonden dieren, zoals diverse amfibieën en waterspitsmuis uit de AWD over het recroduct zouden trekken naar het NPZK. Zij hebben daar niets te zoeken en gaan hun dood tegemoet!

De voorstanders van het recroduct bedienen zich allen van zeer suggestieve beweringen. Vooral de overal gepubliceerde kreet dat vele diersoorten zullen uitsterven als er geen recroduct komt slaat alles. Deze loze

kreet doet het natuurlijk erg goed bij het onwetende volk, maar is in feite niets anders dan volksverlakkerij.

Op vele vragen aan biologen kon niet één van hen ook maar één soort aangeven die zou uitsterven. Dat is ook hoogst onwaarschijnlijk, want in de 100 jaar dat de Zandvoortselaan al bestaat is er ook geen diersoort uitgestorven door de aanwezigheid van deze weg.

In het promotiefilmpje van NPZK over het recroduct worden twee boswachters opgevoerd die alle voordelen opsommen. Dat is een slimme maar misleidende zet, want het volk verwacht van deze groene mannen een grote kennis van de natuur. Niets is echter minder waar, de ene heeft het over konijnen, planten en vlinders die de brug nodig hebben (hij baseert zijn kennis op het sprookjesboek "Erik en het klein insectenboek"). En de andere doet er nog een schepje bovenop met zijn bewering dat vele amfibieën en zelfs vogels deze brug nodig hebben. (Hij is duidelijk niet op de hoogte van de jaarlijkse vogeltrek, waarbij miljoenen vogels zelfs oceanen oversteken. Zouden deze vogels dan niet de 30 meter brede Zandvoortselaan over kunnen vliegen).

Nog een misleiding is de bewering dat het recroduct de verkeersveiligheid bevordert. Niets is echter minder waar. Een hoge afrastering rond de AWD is de enige afdoende maatregel om te voorkomen dat damherten en reeën de AWD kunnen verlaten en de Zandvoortselaan oversteken. Met een recroduct geeft men deze dieren juist de kans om het terrein te verlaten. Hierdoor kunnen de aantallen ten noorden van de Zandvoortselaan flink toenemen. De dieren die weer terug willen naar de AWD zullen dat echt niet alleen over het recroduct doen. Zij komen dan voor een hoge afrastering te staan en gaan daarna weer in paniek de Zandvoortselaan oversteken, met alle gevolgen van dien.

Onnodig hoge kosten

Het recroduct moet 9 á 10 miljoen euro gaan kosten. Er is met opzet gekozen voor de duurste oplossing. Overal in Nederland bouwt men ecoducten met een gebogen constructie. Dat is vele malen sterker en kost daardoor veel minder beton en dus geld. Voor een rechte overspanning is een betonconstructie nodig van meer dan 1 meter dik en dan nog kan er weinig grond bovenop. Bovendien gaat men nog een tweede overspanning maken over het 3,5 meter brede fietspad (oude trambaan). Hier wordt de overspanning 7 meter lang gemaakt. Het wordt het enige fietspad in Nederland waar een ecoduct over heen gebouwd wordt. Dat is geheel zinloos, de dieren kunnen dit fietspad probleemloos oversteken. Dan wil men ook nog een 12 meter hoog duin gaan aanleggen op de plaats van de Manege. Ook dat is zinloze geldverspilling en zeker niet het herstel van de oude situatie van vóór de Zandvoortselaan. Kortom, voor de helft van het bedrag kan een ecoduct ge-

maakt worden zonder de EFRO subsidie vanuit Brussel. Weggegooid gemeenschapsgeld dus, waar alleen de aannemer beter van wordt.

Het is de voorstanders nauwelijks kwalijk te nemen dat zij de voordelen van een recroduct flink uitvergroten, maar ook dat is vaak volksverlakkerij.

Het valt niet te ontkennen dat een recroduct over de Zandvoortselaan de twee duingebieden ten noorden en zuiden hiervan weer met elkaar verbindt. Maar op een duinbreedte van circa 5 kilometer is de brug van 60 meter (waarvan 50 m voor de natuur) slechts een paadje van ca. 1% van de totale breedte. Dat kan nuttig zijn voor grotere dieren die niet naar het noorden kunnen trekken, omdat zij gehinderd worden door zeer hoge rasters. Met een juiste geleiding van tussenrasters kunnen deze dieren naar het recroduct geleid worden. Dat geldt echter niet voor alle andere dieren die dóór het raster kunnen kruipen of er overheen kunnen vliegen. Deze dieren (en dat is meer dan 99%) zijn niet naar het recroduct te leiden. Dat wil zeggen, dat alle door de voorstanders opgevoerde diersoorten - waar het recroduct de enige kans voor zou zijn om niet uit te sterven - hier niets aan zullen hebben.

Dan blijven slechts een paar dieren over die in een straal van enige honderden meters rond het begin of eind van het recroduct leven. Dat zullen mogelijk een paar konijnen, muizen en wat lopende insecten zijn. Deze leven echter al aan beide zijden van de Zandvoortselaan en hebben deze brug niet nodig om niet uit te sterven.

Nadelen

Er zijn echter ook vele nadelen aan het recroduct. Het wordt een verbinding tussen een nog relatief rustig duingebied en een zeer druk hondenuitlaatgebied, waar men vrij mag lopen. Bovendien gaat men er een fietspad, voetpad en ruiterspad op aanleggen. De wandelaars en ruiters kunnen nu ongehinderd het rustige deel van de AWD inkomen. Algemeen is bekend dat meer recreatie niet bevorderlijk is voor de natuur. Bovendien is het risico van infiltrerende personen met honden en mountainbikers niet ondenkbeeldig. Uit het bovengenoemde blijkt dat de nadelen groter zijn dan de voordelen. Alleen een ecoduct (dus alleen voor dieren) zou enige voordelen kunnen hebben.

Fietspad dwars door N2000 gebied

De klankbordgroep heeft ingestemd met een alternatieve route voor het fietspad. Het enige pluspunt hieraan is dat het fietspad niet over de dienstweg door de AWD komt te lopen. De nadelen van de dienstwegroute zijn genoegzaam bekend. Dus alle protesten hebben toch wel iets ge-

holpen en de AWD blijft hopelijk gevrijwaard van fietsers, mountainbikers en racefietsers. Hoewel er andere alternatieve routes aangedragen werden buiten het N2000 gebied om (die wel meer moeite zouden kosten), is toch gekozen voor een route die grotendeels door Natura 2000 gebied loopt en mogelijk deels door de AWD. Hierdoor trekt de natuur toch weer aan het kortste eind. Ondanks dat dit fietspad gebracht wordt als "ontbrekende schakel" naar de Haarlemmermeer, lost het niets op. Want ook dat is volksverlakkerij, het fietspad komt uit op een 1 meter breed paadje langs de Vogelenzangseweg. Tel uit je winst. Dáár had de fietsersbond tegen moeten protesteren. Zij waren echter te druk bezig om allerlei natuurverpestende fietsroute's te promoten dwars door de AWD.

Hans Vader